

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
MINISTERUL FINANTELOR

APROB,
PRIM – MINISTRU

Nicolae - Ionel CIUCĂ

MEMORANDUM

De la: Sorin Mihai GRINDEANU, Viceprim-ministru,
Ministrul transporturilor și infrastructurii
Adrian CĂCIU, Ministrul Finanțelor

Tema: încadrarea schemei de ajutor de stat pentru compensarea creșterii prețului la combustibil datorat conflictului armat din Ucraina în politicile economico-bugetare și financiare ale statului român.

I. Necesitatea promovării memorandumului

A) Obiectivul măsurii de ajutor de stat și justificarea acesteia

Obiectivul schemei de ajutor de stat este sprijinirea operatorilor economici care efectuează transport rutier de mărfuri în cont propriu sau contra cost precum și transportul de persoane prin servicii regulate, inclusiv transportul public local de persoane.

Având în vedere Comunicarea Comisiei - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2022/C 131 I/01) prin care se analizează efectele asupra economiei UE, generate de agresiunea Rusiei asupra Ucrainei și se constată necesitatea instituirii unor măsuri de ajutor de stat în acest sens, în plan național a fost analizat domeniul transporturilor rutiere, constatându-se o perturbare a lanțurilor de aprovizionare ce afectează mai multe sectoare economice. De asemenea, Comisia a constatat că piața energiei a fost afectată în mod semnificativ, înregistrându-se creșteri ale prețurilor.

La pct. 2 din Comunicarea Comisiei, ca soluție adecvată și necesară pentru statele membre, se identifică instituirea unor măsuri temporare de ajutor de stat cu caracter limitat, pentru întreprinderile afectate de actualul context geopolitic.

În prezent, operatorii de transport rutier se află la limita supraviețuirii din cauza creșterii inflației și a prețului la combustibili, costurile de operare crescând semnificativ. Firmele de transport rutier nu au posibilitatea absorbției creșterii costurilor de operare, presiunea prețului combustibilului aducând

costuri suplimentare imediate care pot determina insolvența sau chiar falimentul acestora. Spre exemplu, costul de operare al transportului rutier de marfă a crescut cu 21% în perioada Decembrie 2021 – Aprilie 2022.

În vederea stopării creșterii prețurilor aferente operațiunilor de transport rutier de mărfuri/persoane care determină majorarea costurilor și pentru alte produse și servicii, pentru preîntâmpinarea unei posibile reorientări a transportatorilor rutieri în efectuarea alimentării cu combustibil a mijloacelor de transport în alte state, în acord cu cele cuprinse în Comunicarea Comisiei, Guvernul României poate adopta un măsuri legislative în acest sens.

Astfel, măsura identificată și propusă constă în acordarea unui ajutor de stat sub formă de grant care nu depășește echivalentul în lei a 400.000 de euro per întreprindere.

B) Baza legală

Schema de ajutor de stat se aplică cu luarea în considerare și respectarea dispozițiilor conținute de următoarele reglementări:

- Comunicarea Comisiei - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2022/C 131 I/01);
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996.

Schema de ajutor de stat va fi promovată prin hotărâre a Guvernului.

C) Furnizorul/inițiatorul/administratorul schemei de ajutor de stat

Ministerul Finanțelor și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii sunt coinițiatorii actului normativ prin care se va aproba schema de ajutor de stat.

Ministerul Finanțelor este furnizorul schemei de ajutor de stat, iar calitatea de administrator o are Autoritatea Rutieră Română.

Ministerul Finanțelor are sediul în mun. București, Bdul Libertății nr. 16, sector 5.

Autoritatea Rutieră Română are sediul în mun. București, Bdul Dinicu Golescu nr. 38, sector 1.

D) Instrumentul de acordare utilizat

Ajutorul de stat pentru compensarea creșterii prețului pentru combustibil se acordă sub formă de grant, valoarea acestuia fiind de 50 bani pe litrul de combustibil achiziționat, dar nu mai mult de 400.000 euro per întreprindere.

E) Durata schemei de ajutor de stat

- până la 31.12.2022 pentru emiterea dispozițiilor de plată aferente deciziilor de aprobare a cererilor de compensare a creșterii prețului la combustibil
- 31 iulie 2023 inclusiv, pentru plata efectivă a ajutorului de stat acordat.

F) Bugetul schemei de ajutor de stat

Bugetul total maxim estimat al schemei este de 300 milioane lei, cu posibilitatea suplimentării, astfel:

- a) credite de angajament în vederea emiterii angajamentelor legale aferente deciziilor centralizatoare de compensare a creșterii prețului la combustibil, pentru perioada 2022- 31 iulie 2023;
- b) credite bugetare în vederea plății ajutorului de stat acordat în baza deciziilor centralizatoare de compensare a creșterii prețului la combustibil, pentru perioada 2022-31 iulie 2023.

Schema de ajutor de stat se finanțează cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate prin legea bugetului de stat pentru "Ajutoare de stat pentru finanțarea proiectelor pentru investiții" din cadrul bugetului Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale.

G) Beneficiarii măsurii de finanțare

1. Numărul total estimat de beneficiari pe întreaga durată de valabilitate a schemei de ajutor de stat: 3.000

2. Numărul mediu anual estimat de beneficiari: 3.000

3. Beneficiari eligibili: operatorii economici care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt licențiați în România sau în alte state membre ale Uniunii Europene;
- b) dețin cel puțin un vehicul eligibil;
- c) în cazul operatorilor economici stabiliți în România, dacă:
 - (i) nu sunt declarați inactivi potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală sau nu se află în inactivitate temporară, înscrisă în registrul comerțului, potrivit legii;
 - (ii) nu beneficiază de alte compensații pentru activitatea de transport desfășurată cu vehiculele eligibile, cu excepția celor care efectuează transport public local de persoane;
- d) nu au fost emise împotriva lor decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau, în cazul în care asemenea decizii au fost emise, acestea au fost executate conform prevederilor legale în vigoare;
- e) alimentează vehiculele eligibile după cum urmează:
 - (i) de la stațiile de distribuție ale operatorilor economici înregistrați potrivit Codului fiscal în calitate de comercianți en détail de produse energetice, utilizând un card de gestiune a alimentărilor sau un inel emițător/receptor;
 - (ii) din rezervoarele pentru consum propriu deținute la punctele lor de alimentare, prin intermediul unor dispersoare electronice pentru distribuție, în cazul operatorilor economici stabiliți în România. Operatorii economici trebuie să țină în format electronic evidența intrărilor/ieșirilor de combustibil aferente fiecărui rezervor propriu, din care să rezulte cantitățile de combustibil cu care au fost alimentate vehiculele eligibile în cursul trimestrului care face obiectul cererii de compensare a creșterii prețului pentru combustibil, să dețină pentru aceste rezervoare certificate de calibrare eliberate de Biroul Român de Metrologie Legală sau de un laborator de metrologie agreat de acesta, iar rezervoarele să fie dotate cu dispersoare electronice pentru distribuție. Prin dispersor electronic pentru distribuție se înțelege pompa de combustibil care are integrat un debitmetru electronic și are cel puțin următoarele specificații tehnice:
 1. accesul se realizează prin cheie magnetică sau cod PIN;
 2. există posibilitatea de a introduce numărul de înmatriculare al vehiculului și kilometrajul, înainte de a alimenta;
 3. există posibilitatea înregistrării datei și orei la care se face alimentarea;
 4. dispune de o memorie locală care înregistrează alimentările, iar datele se transferă pe unități electronice de stocare cu ajutorul unei chei magnetice sau direct prin cablu cu ajutorul unui convertor;
- f) nu se află în procedură de executare silită, faliment, dizolvare, închidere operațională sau lichidare.
- g) nu au solicitat alte tipuri de ajutor de stat pentru aceleași costuri eligibile.

H) Costurile eligibile pentru acordarea ajutorului de stat

Ajutorul de stat se acordă pentru combustibilul utilizat pentru motor în:

- a) transport rutier de mărfuri în cont propriu sau contra cost, cu autovehicule ori ansambluri de vehicule articulate destinate exclusiv transportului rutier de mărfuri și cu o greutate brută maximă autorizată de cel puțin 7,5 tone;
- b) transport rutier de mărfuri în cont propriu sau contra cost, cu autovehicule ori ansambluri de vehicule articulate destinate exclusiv transportului rutier de mărfuri și cu o greutate brută maximă autorizată ce depășește 3,5 tone, dar nu mai mult de 7,5 tone;

c) transport rutier de mărfuri național și internațional contra cost, cu ajutorul unor autovehicule sau combinații de vehicule destinate exclusiv transportului rutier de mărfuri și cu o greutate brută maximă autorizată ce depășește 2,5 tone, dar nu mai mult de 3,5 tone;

d) transportul de persoane, regulat și ocazional, inclusiv transportul public local de persoane, cu un autovehicul din categoria M2 ori M3, definit în Directiva 2007/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2007 de stabilire a unui cadru pentru omologarea autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective.

I) Efecte

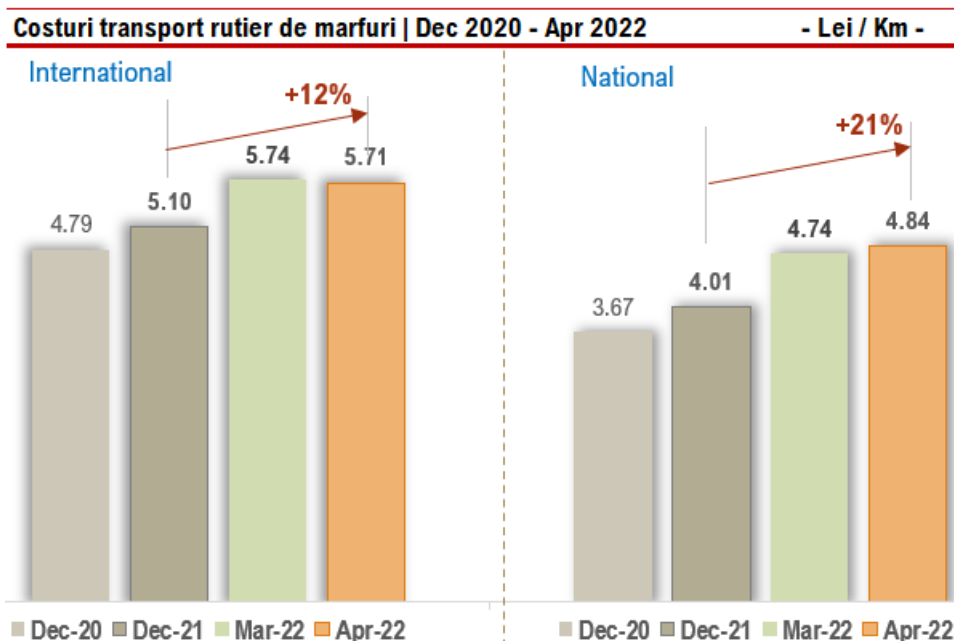
Situația actuală:

▪ În Aprilie 2022 prețul combustibilului a ajuns să reprezinte 55% din costurile de operare ale transportatorilor, față de 47% în Dec 2021. De la începutul anului până în prezent prețul combustibilului a crescut cu 39%.

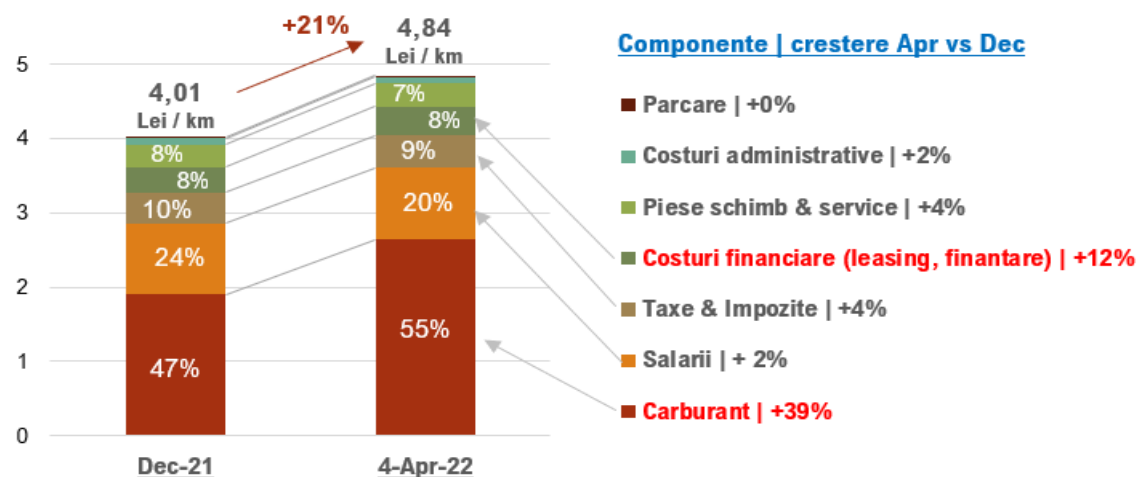
▪ Majorarea dobânzii de politică monetară a BNR la 3% în aprilie a condus la creșterea ROBOR până 4,68% la data de 6 aprilie, cel mai mare nivel din ultimii 9 ani. Firmele de transport rutier cu finanțări în derulare vor achita mai mult lunar. Costurile cu finanțarea au crescut cu 12% în acest an pentru transportatori.

▪ În perioada Dec – 4 Apr 2022 costul de operare al transportului rutier de marfă a crescut cu 21% pentru transport național și cu 12% pentru transport internațional.

▪ Firmele de transport rutier au o marja de profit net de 6-7%. În condițiile creșterii costurilor cu 21% transportatorii nu au posibilitatea absorbției acestora, majoritatea riscă falimentul.

Structura costuri transport rutier national, pe componente | Dec 2021 - Apr 2022

Prin introducerea schemei de ajutor de stat vor fi ajutați operatorii de transport să depășească această perioadă dificilă influențată de creșterea inflației și a prețurilor la combustibili. Pe cale de consecință, pe de o parte vor crește încasările la bugetul de stat prin alimentarea cu carburant în România a mijloacelor de transport deținute de operatorii economici, iar pe de altă parte va crește competitivitatea transportatorilor români pe piața europeană, prin scăderea costurilor de operare, fapt ce va ajuta dezvoltarea acestei ramuri a economiei naționale.

J) Încadrarea în politicile economico-bugetare și financiare ale statului

Schema de ajutor de stat se va finanța de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor – Acțiuni generale, în cadrul Programului "Transferuri în cadrul schemelor de ajutor de stat.

II. Propuneri

Având în vedere toate datele și informațiile prezentate, propunem aprobarea Memorandumului pentru susținerea acordării ajutoarelor de stat în baza schemei de ajutor de stat pentru compensarea creșterii prețului la combustibil datorat conflictului armat din Ucraina, acestea încadrându-se în politicile economico-bugetare și financiare ale statului român.